

Трибуна вільного українського слова на міській американській землі

СВОБОДА

Український щоденник

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HENDERSON 4-0807 Telex: HENDERSON 4-0237 Telex: UNO: HENDERSON 4-1016

УРЯДОВО ВИМАГАЮТЬ РЕЄСТРАЦІЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Вашингтон. — Частина урядової комісії внісла рішення, що Комуністична партія Злучених Держав, керуючись над нею пануючим контролем, має зареєструватися в генерального прокуратора. Комісія, що приїхала до такого висновку, це Рада Контролю Підприємств. На підставі закону про Внутрішню безпеку з 1950 р. частина ради, складена з двох осіб, а саме Пітера Камбел Бравна, як президента і д-ра Катрін Мек Гайл, як члена й референта, перевіряли переслухання різних свідків і знавців комуністичних запитів, головним чином колишніх комуністів, стверджували, що Комуністична партія Злучених Держав була заснована як «послушниця Совєтського Союзу й такою залишилася». Далі згадані члени ради кажуть, що більшовицька організація в країні викладає дія, в якій могла б встановити диктатуру на совєтський лад, а з цим і «Злучені Держави Совєтської Америки». Стверджували, що Комуністична партія існує на те, щоб поширити в Америці цілі світового комуністичного руху, члени ради виступили резолюцією, щоб Комуністична партія зареєструвалася.

Большевики в юніях — загроза для оборони

Вашингтон. — Сенат Мек Карран з Невади заявив, що горстка комуністів на ключових юніяхних посадах, можуть уразити оборону продукцію. З цієї причини він видав заклики до робітничих юній звільнити кожного комуніста або комуністичного прихильника з юнійних посад. Заклик сенатора поданий до загальної відомої разом з оприлюдненням свідчень, що були складені останньої весни під час слідування над підприємствами й впливами в юній електроніки, радіо і машинобудівних робітників, яка була прогнана з Конгресу Індустріальних Організацій за свою прокомуністичну політику. Сен. Мек Карран. — це президент сенатської правничої комісії і її внутрішньої підкомісії безпеки. Він подав до публічного відомої імена переслуханих колишніх членів комуністичної партії. Незалежно від переслухання свідків у сенатській комісії і внаслідок комуністичних запитів у юній, Верховний Суд Злучених Держав вирішив, що сім осіб, виявлених Федеральним Слідчим Бюро як комуністичні провідники на островах Гавай, мають бути притягнені до суду під закидом змови на скінчення насильним способом уряду ЗДА. Між цими людьми знаходяться Гері Бріджес, провідник юній прибережних робітників на західному узбережжі, Джек В. Голл, окружний директор цієї самої юній. Верховний Суд мав вирішити й відклик від акту обвинувачення, проголошеного в Голууду на Гавайях в серпні 1951 р. Обвинуваченні твердили, що гавайський суд не може справедливо вирішити їхньої справи з увагою на пізніці рас в цій околиці.

Вашингтон про релігійні переслідування в Болгарії

Державний Департамент у офіційній освідченні стверджує, що болгарський комуністичний уряд цілком знищує у Болгарії Римо-Католицьку Церкву, доконалиши цього під час низки процесів проти керівників і діячів цієї церкви. Держ. Департамент ЗДА окреслив поступовання болгарського уряду, як вияву крайньої тиранії. Одночасно підкреслено, що такого ж роду похід проти Протестантської Церкви відбувався в Болгарії в 1949 році, коли Державний Департамент протестував в імені ЗДА проти релігійних переслідувань. Цей протест не мав бажаних наслідків, а нелюдські переслідування, що їх тепер переживає інша християнська група в Болгарії, свідчить, що болгарський уряд порушує найголовніші права людини, з чим сумнілий світ не може примиритися.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ 41-БІЛЬШО-НОВИЙ БЮДЖЕТ ОБОРОНИ НА 1954 РІК

Вашингтон. — Бюджет, що досягає 41-бillion доларів на покриття витрат на військові цілі в скарбові році 1954 вже опрацьований і його розглядає секретар оборони Роберт Ловет. Ці витрати на шість billion менші ніж в поточному році. Планувачі з Пентагону кажуть, що наступний президент буде мати турботи з таким бюджетом, якщо не буде зменшення числа воєнків з теперішнього стану 3,500,000 воєнків. Знавці кажуть, що в новому бюджеті 17 billion будуть закупуватися для повітряних сил 13 billion для флоту. Армія потребує більше готівки на вимуцтво для воєнків у Корей і для призьбання припасів на військові потреби. Бюджет буде розглянений 30 факівцями в департаменті оборони до 1 листопада. Директор Бюджету Бюро буде готовий розпочати переслухання над новим бюджетом від 24 листопада. Витрати 41 billion на військові цілі стосуються тільки потреб Америки і ніяк не охоплюють допомогу для закордонних країн. Ці витрати передбачені окремо на три billion. Новий президент, без огляду на це, з якої партії він буде вибраний, буде мати доволі часу розглянути бюджетовий преліминар. Заклики передати його Конгресу до дискусії й до ухвалення в січні, однак він не буде в силі точно значити видаток на військові потреби, бо ці видатки складені спеціалістами військового діла.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ПЕРЕРВАЛА ПОЧАТКОВІ ДЕБАТИ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй рішила вчора перервати на неозначений час вступні дебати, щоб дати нагоду поодиноким представникам приготувати свої заяви. Відложення дебат запропонував сам президент Асамблеї, канадський державний секретар для закордонних справ Лестер Б. Пірсон, але цьому спротивилися совєтські представники і треба було перестати голосування, під час якого тільки п'ять совєтських і сателітських делегатів голосувало проти пропозиції. Дебати в Генеральній Асамблеї будуть відновлені, правдоподібно, щойно після вибору нового президента ЗДА в ліні 4-го листопада. Під час вчорашніх дебат виступили свої вступні промови представники дальшніх п'ятьох країн і всі вони, за винятком представників комуністичної Чехословаччини, підтримували становище Об'єднаних Націй на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Корей. Австралійський представник, міністр закордонних справ Річард Кейсі, підкреслює рішучість, що становище своєї країни в корейській війні, закликаючи до такого самого й інших членів О. Н. Після перерви вступні дебати в Генеральній Асамблеї, праця в цій міжнародній організації зосереджується тепер в єдиних комітетах.

Труман заперечує чутки про його упередження до АЙЗЕНГАВЕРА

Президент Труман проголосив заяву, що провідники Республіканської партії «навмисне перекручують» його вислів про поведінку ген. Двайта Д. АЙЗЕНГАВЕРА, щоб витворити фальшиве враження, на чому він закинув генералові протидію і протакати до його вступу в президентство. «Я таких закидів не зробив, і справді цього не думаю. Кожна безстороння особа, що читає те, що я сказав, мусить бути потрясена так, як і я, цими нісенітницями, що появляються в пресі цими днями», — заявив Труман. Цю заяву проголосив президент з Білого Дому, який вихав у дальшу передвиборчу подорож, до стейтс Нью Джерсі, Пенсильванія, Вест Вірджинія й Меріленд. Таким способом він хотів напратити враження з його послання до конференції Жидівської Ради Добродійності, висланого в п'ятницю минулого тижня. Докрути цього послання зчинився крик в республіканському таборі, серед якого по'явилися закиди на адресу президента, що він хоче відкинути расову й релігійну боротьбу під час передвиборчої агітації.

АЙЗЕНГАВЕР НАЗИВАЄ „НАХЛИВИМИ Й ФАЛЬШИВИМИ" ТРУМАНОВІ ВИСЛОВИ В СПРАВІ УПЕРЕДЖЕННЯ

Ген. Двайт Д. АЙЗЕНГАВЕР, що об'їжджав стейти Нової Англії з передвиборчими промовами як кандидат Республіканської партії на президента ЗДА, сказав у своїй промові у Провіденсі, у стейті Род Айленд, так: «Опозиція, не маючи власної програми і змоги знайти засоби для оборони свого мікчемного минулого, не має іншої зброї хіба кидати фальшиві й нахливі атаки. Вони закінчили мені недавно, — перекладає поза свої власні межі, — що я антисеміт і антикатолик. Пані й панове, я залишаю відповідь на це моїм приятелям, а саме кардиналові Спелманові, рабінкові Сісверові й Бернардові Барукові. Вони вже ствердили, що ці справи фальшиві».

ВІДДІЛ У.Н.С. В КЛІВЛЕНДІ ВІДСВЯТУВАВ СВОЄ 50-ЛІТТЯ

Клівленд, Огайо. — Під знаком активної участі в громадському житті, великої жертвенності на народні цілі та загальних організаційних і громадських успіхів обоходив тут минулої неділі 102-гий відділ Українського Народного Союзу, Братство св. ап. Петра і Павла, 50-ліття свого існування та діяльності. На ювілейні святкування, з нагоди яких видано окрему програму з історією Відділу, склався ювілейний концерт та бенкет. Програму концерту започаткував молитвою Отець Наш хор ООЧСУ під управою проф. Ярослав Барича, що опісля відспівав ще низку пісень. Святочне слово вистолос голови радний УНСОюзу Дмитро Шмагала, підкреслюючи працю та досягнення 102-го відділу на організаційному, народно-громадському та церковно-релігійному полі. Головні святкову промову вистолос голова УНСОюзу Дмитро Галиччя, наголосуючи, що праця для української визвольної справи була завдяки головному метою 102-го відділу, як і всіх членів УНСОюзу. Переглядаючи історію того Відділу, подібується, що навіть з тих фондів, які члени Відділу склали на допомогу для хворих, передано майже 20% (5,000 доларів з усіх 25,000) на народні цілі, не враховуючи тих фондів, що їх складали на ті цілі поодинокі члени Відділу. Промовець закликав підтримувати ці традиції праці й жертвенності членів УНСОюзу для добра української визвольної справи та постійно збільшувати патріотичні ради УНСОюзу новими членами, бо це рівночасно збільшить вклад американських українців у визволення України.

УНСОюзу використовує кожну можливість, щоб виступити в своїх вступних промовах, що виступили в Панмунджом в справі перемир'я в Корей. Австралійський представник, міністр закордонних справ Річард Кейсі, підкреслює рішучість, що становище своєї країни в корейській війні, закликаючи до такого самого й інших членів О. Н. Після перерви вступні дебати в Генеральній Асамблеї, праця в цій міжнародній організації зосереджується тепер в єдиних комітетах.

КОРЕЯ ШЕ ПОТРЕБУЄ АРМІЇ О.Н. — ТВЕРДИТЬ ПРЕЗИДЕНТ РІ

Сеул, Корей. — Південно-корейський президент Син-Ман Рі заявив вчора з цілою рішучістю, що Корей ще потребує армії Об'єднаних Націй, бо сама південно-корейська армія сьогодні не може довести сили, щоб могла протиставити комуністичній агресії. Президент Рі не скривав великого бажання приєднатися до цієї армії, коли 20 мільйонів південних корейців створюють таку оборонну силу, яка сама перебрала б захист країни перед ворожою інвазією, але він теж дав вираз до зрозуміння, що такої сили Південна Корей ще не має і тому теж її єдина надія, це збройні сили Об'єднаних Націй. Президент Рі широко обговорював теперішнє положення в Азії і світі, звертаючи увагу, що перемога комуністів в Корей була б катастрофою не тільки для самої Корей, але й для цілого вільного світу, тоді коли поразка комуністичних агресорів на корейській території буде «перемогою кожного». Відповідаючи на запити кореспондентів, президент Рі висловив, що війна в Азії повинна бути справою самих азіатів, але вільні народи Азії, що не приготувалися на відбиття комуністичного розбещення і тому вони мусять звертатися за допомогою інших народів, яким комунізм загрожуює не менше, як і азіатцям.

Запеклі бої в Корей продовжуються

Токіо. — На корейському фронті, зокрема на її центральному секторі в районі т. зв. «залізного трикутника», продовжуються бої за поодинокі стратегічні позиції, які панують над околицею та стають вихідні пункти до дальшої воєнної акції. Впродовж вчорашнього дня комуністична війська перервали свій наступ на дві альянські позиції, відійшли в дотеперішніх боях за них великі втрати, що досягають 7,500 воєнків. Користуючись з хвилювальної перерви в комуністичному наступі, альянські війська почали окопуватися на атакованих позиціях, приготувалися до дальшої оборони. Запеклі бої продовжуються на цілому ряді інших місць цього фронту. Тимчасом альянська авіація впродовж цілого дня і частинно теж ночі бомбардувала безупинну зкупчення ворожих військ та інші воєнні об'єкти у ворожому запіллі.

Совети щораз більше послуговуються невірливою працею

Женева. — Союз Вільних журналістів, що складається з тих членів, яким удалося втілювати з-поза залізної кутрини, скликався перед Коміцією ООН для дослідження примусової праці та документами доводить, що в країнах сателітів уряди щораз більше послуговуються невірливою працею, щоб виконати плани, які складають ім Совети. Польський журналіст Болеслав Вежбіньскі заявив, що коло 40 відсотків усієї продукції совєтського бльоку виконується в країнах сателітів, а від 1949 року збільшується число робітників, що мусять даром давати свою невірливу працю. Союз Вільних Журналістів подає до відомої, що в серпні 1951 р. було в Чехії 87 робітників примусової праці, в березні 1952 р. — 247, а тепер уже 371. Всіх робітників у тих таборках примусової праці в Чехії напихують на 250,000.

Англія вислала військо і один кружляк для боротьби з „Мав-Мав"

Найробі, Кенія. — Англія вислала один батальйон стрільців та кружляк „Кенія" для боротьби з тайною організацією тубільців „Мав-Мав". Ця війська біле населення, палить домів і збіжжя на полі та нищить рогату худобу. Батальйон стрільців (800 осіб), прилетів літаками з сусідньої колонії Уганди, а кружляк „Кенія" причалив до порту Момбаса, що віддалений 400 миль від Найробі в колонії Кенія. Зараз після прибуття війська проголосили в Кенії воєнний стан, а військо разом з білими добровольцями очистили найбільшій околиці коло літовища. Тасма організації „Мав-Мав" охоплює тисячі тубільців, які присягають „на кров", що мусять геть винищити біле населення в Кенії, яке займає майже всю управну землю цієї колонії. Члени організації в останніх тижнях вбили 43 білі особи, а також вбивають і тих тубільців, що не хочуть належати до організації. Часопис стверджує, що до тепер ця організація не знаходиться під комуністичним впливом. Той клуб, в якому теперішній англ. король Елізавета II перебувала під час побуту в Кенії, де до неї надійшла вістка про смерть короля Юрія VI, спаленні членами організації.

Польський екзильний уряд відзначив медалями американців, що досліджували Катинський злочин

Лондон. — Польський екзильний уряд вшанував відзначеннями десять американців, які минулого року досліджували совєтський злочин в Катині та сферили, що злочин — це діло Совєтів. Ці відзначення видали на внесок генерала Владислава Андерса, який очолює тепер в Америці допомогу українським визвольним змаганням. Після доповіді прийняв, на заклики головного радного УНС — Д. Шмагали, склавши на цілі УНСОюзу 200 доларів. Заступник голови УНС, п-н Генювеф Жеребняк, промовляючи на тому самому концерті, закликав головно народженню тут українську молоддь, щоб вона була гідним спадкоємцем народного дорічку своїх батьків та своїм активним членством в УНС зберігала і розбудовувала ці надбання. В концертній частині програми виступали, крім мішаного і чоловічого хорів під проводом проф. Барича, танцюристи, дитяча смичкова оркестра та декламатори.

ДРЕЙПЕР ПРО ПРИПИНЕННЯ РОСІЙСЬКОГО ЗАХВАТНИЦТВА

Під час річних зборів (форуму) „Нью Йорк Геральд Трибун", що відбуваються в нью-йоркському готелі Вальдорф Асторія, серед інших визначних промовців, що їх думки викликають увагу загалу, виступив також Вільям Г. Дрейпер, уповноважений від ЗДА й керівник Агенції Власної Безпеки в Європі. Промовець заявив, що країни Західної Європи мають перед собою невідкладне завдання посилювати свою промисловість й що ЗДА повинні будуть набувати виробу цієї промисловости. Тісна співпраця на економічному полі Америки й Європи буде найкращий засіб стримати алозудами Сталіна, що сподівався непорушним й взаємного нищення між країнами заходу. В. Дрейпер ствердив, що, хоч ЗДА у післявоєнний час прийшли з величезною допомогою Європі, однак ця допомога ще невисладала для належного економічного й військового зміцнення країн Атлантичного океану.

УРЯДОВІ ФРАНЦІЇ ЗАГРОЖУЄ КРИЗА

МОЖЛИВІСТЬ РЕЗИГНАЦІЇ ШУМАНА ЧЕРЕЗ НЕПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ

Париж. — Дискусія і непорозуміння в справі європейської армії створили у Франції безпосередню загрозу урядової кризи. Народно-Республіканський Рух, який належить до урядової коаліції та має в уряді свого представника в особі міністра закорд. справ Роберта Шумана, рішив вчора, що Шуман повинен зрезигнувати, якщо уряд впродовж 24 годин не погодиться передати справу європейської армії під дебат Національній Асамблеї. Рівночасно повідомлено, що Роберт Шуман, автор європейського Плянн Шумана та інших європейських міжнародних договорів і акцій, які лягли в основу тек і договору про європейську оборонну спільноту і європейську армію, вже має висловити готовість виконати доручення своєї партії, якщо уряд не виконає її вимог. Представники Народно-Республіканського Руху в парламенті домагаються дебат в парламенті, обурені фактом, що в країні почалася вже загальна дискусія на тему договору про європейську оборонну спільноту, хоч ще не завершено переговорів в справі створення верховної європейської політичної влади, передбаченої тим договором. За те вони обвинувачують президента Національної Асамблеї Едварда Ерліо, який критикував договір, який починають на що тему суперечні дебати, щоб змусити німців піти Франції на дальші уступки в справі Саарщини. У зв'язку з цим, один представник уряду у Боні заявив, що наряд Злучених Держав Америки, — „пробудившись" після вибору нового президента, може підкріпити цілком іншу Європу, ніж та, про яку він „забув" після Демократичної конвенції.

Німці занепокоєні становищем Франції в справі договору

Бонн, Німеччина. — Останній внутрішньо-французький конфлікт в справі договору про озброєння та суверенітет Німеччини і її участь в європейській обороні викликав помітне занепокоєння серед німеческого уряду і німеческої публічної опінії, яка досі ставилася досить оптимістично до можливостей ратифікації тих договорів заінтересованими країнами. Тепер німці думають, що французькі тенденції починають на що тему суперечні дебати, щоб змусити німців піти Франції на дальші уступки в справі Саарщини. У зв'язку з цим, один представник уряду у Боні заявив, що наряд Злучених Держав Америки, — „пробудившись" після вибору нового президента, може підкріпити цілком іншу Європу, ніж та, про яку він „забув" після Демократичної конвенції.

18 європейських держав радять над браком доларів

Париж. — Тут відбулася нарада 18 європейських держав над тим, що в Європі щораз більший брак доларів, який унеможливило торгівля з Америкою. На першому засіданні нарадами проводив міністер Ізен, який заявив після наради, що ці наради Європейської Економічної Співпраці не знайшли виходу з тяжкої ситуації „Може знайдемо на другий день" — заявив цей міністер. В нарадах брали участь міністри Італії, Швеції, Данії, Ірландії та інших держав, але вони не виличили свого становища в цій справі. Два американці були присутні як обсерватори. Особи, що стоять близько до міністрів європейських країн, заявили, що треба коуче знайти якийсь вихід із цього положення, бож американська допомога не може бути вічна. Англійський міністер ескарбу, Р. А. Бутлер, сказав, що Європа „мусить торгувати без чужої допомоги".

СПЕЦІАЛІСТИ ЗАПОВІДАЮТЬ ШВИДКЕ ВИРІШЕННЯ АТОМОВОЇ ВІЙНИ

Лондон. — Атомової війни була б вирішена дуже швидко, правдоподібно впродовж кількох тижнів, величезною перемогою однієї з воюючих сторін — запевідає неофіційний, але авторитетний видалий тут Річкін Брессі, що займається найновішими даними про збройні сили в світі та який тут вчора опублікував. Статтю про атомову війну написав генерал бригади С. Н. Барклі. Він стверджує, що в еventуальній атомовій війні одна з воюючих сторін мала б в цій зброї велику перевагу над другою і вона впродовж найкоротшого часу могла б завдати нищівний удар противникові, знищивши його фабрики атомової зброї, осідки урядів, комунікацію та важливу воєнну індустрію й інші воєнні об'єкти, так що „слабша сторона" наряд чі могла б війну продовжувати. Ген. Барклі стверджує, що суворя тасмична, якщо окутані дані про атомову озброєння, не дозволяють сьогодні навіть на ясне припущення чи й до якої міри Америка перевищує Совєтський Союз в атомовій зброї. Проте, він вважає, що коли б навіть жадна з воюючих сторін не мала рішальної переваги в атомовій зброї, то страшенні знищення і спустошення, які виникли б з атомової війни, вже самі по собі вплинули б на те, що така війна не могла б продовжуватися довго, бо обидві воюючі сторони змагали б до перемир'я і в цьому могли б відіграти відповідну роль Об'єднані Нації, або „те, що нас залишилося б". Автор вважає, що вже сама наявність атомової зброї та її страшна нищівна сила можуть відвернути третю світову війну, бо жаден уряд не поважить почати таку війну як приступити до неї з „легким серцем".

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Державі Свободи:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІД СЕРЦЯ—ДО КИШЕНІ

Переглядаючи довгий час різномовну пресу, ми не завжди в ній такого патрістичного патосу, яким переповнені українські газети. Те саме можна сказати і про наші національні свята, мистецтва і віча та збори, як порівнювати їх з подібними імпрезами інших національних груп. Ми не хочемо піддаватися в сумнів виявлюваний в той спосіб український патріотизм. Ми свято переконані, що всі ми щиро любимо рідну землю, болюмо нещастям, що спало на неї, дорожимо нашим минулим і хотіли б підняти на американській землі високу українську справу, українське ім'я та українську культуру. Ми хотіли б, цілком певно, допомогти розкриттю про чужині нашим вченим, інтелектуалам та іншим нещасним залишеним в Європі. Але чи наше хотіння іде в гарі з нашими ділами, жертвами на ті потреби?

Або берімо наше життя в Америці. Наші гарні концерти, театральні вистави, чи маніфестації з виявом нашої енергії, показником, що життя пульсує. Проте дуже сумно виглядає б наше майбутнє, навіть уже за 15 чи 20 років, коли б ми вже тепер не заставляли глибше над закріпленням нашого життя, вихованням молодого покоління та оживленням старих організацій, що це життя досі втримували.

Не закріпиться життя, не розвинеться українська наука, не захиті українське мистецтво чи українська література, не врятується молоде покоління і не розвинеться як слід навіть оборона української справи, коли ми, як загал, не зрозуміємо, що на те все треба також і великої суми грошей. Не таких великих грошей, щоб ми не могли їх пожертвувати, тільки на багато більше, як ми їх збираємо.

Раз-у-раз читася чи чуємо про життя, які то вони сильні і впливові. Але рідко коли заставляє нас, що їх сила та вплив є свідомо їхньої організованості, дисциплінованості та величезної жертовності на підтримку жидівського життя в Америці і світі. От у Вашингтоні відбулася така діяльність Жидівська Конференція Проводу, на якій стверджено, що на Об'єднаний Жидівський Збірник зібрано на цюгогрі потреби вже \$64,200,000, а до кінця року треба ще дозбирати \$17,000,000. Президент Е. Е. Варбург заявив, що американські жиди складають пожертви з подиву гідною швидкістю і швидкістю, щоб допомогти жидам в Ізраїлі, чи деінде, які в потребі. Додаймо до цього ще сотні мільйонів доларів, що їх видають американські жиди на закупку державних облігів Ізраїлю, чи ті величезні суми, що їх збирають кожного року на закріплення своїх установ в Америці і скріплення своєї етнічно-релігійної групи, то зрозуміємо, як повстає їхня сила. Це згадаємо, що в Вашингтоні, де звітано вислід кампанії Юнайтед Джуїн Емпілі, відбулися теж наради другої жидівської організації (Неменел Джуїн Белфер Ворд), на яких ухвалено зібрати \$2,759,883 на підтримку релігії і моралі американських воїнів жидівського походження та скріплення діяльності жидівських осередків на місцях.

Так розуміють американські жиди завдання проводу різних етнічних груп в Америці, так реагують широкі жидівські маси, коли цей провід звертається до них за матеріальною підтримкою.

Жидівські маніфестації в Америці це кожноразні збори величезних сум на потреби, подібні до тих, про які ми говоримо і пишемо. Відповідь на гнет чи бід жидів у світі вони дають доларами, рятуючи своїх рідних в першу чергу власними зусиллями і жертвами, а щойно потім різними інтервенціями в Вашингтоні чи на міжнародному полі. В такій самій спосіб вони беруться теж і до справи посилення своєї етнічно-релігійної групи в Америці.

Так с з жидами, а чи не повинно таке саме бути теж і з нами?

Знову розбиті ілюзії

Совєтський міністер закордонних справ Андрій Вишинський, своїм виступом на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Нью Йорку минулої суботи розбив знову ілюзії, які з такою подивом і впертістю та всупереч вже не тільки фактам, але майже й здоровому глуздові плекають деякі західні державні мужі щодо можливості порозуміння та „співжиття“ з Кремлем.

Вишинський в своєму останньому виступі вже навіть не спромігся на якусь нову „велику брехню“, повторюючи тільки, наче накручений автоматом, велику частину дотеперішніх брехень комуністичної пропаганди. Він говорив про „американську правлячу кліку“, про „американських більшовиків“, що всіма силами, мовляв, пруть до війни, щоб збільшити свої більшовиї новини „кривавими доларами“, він повторював відомі наклепи про застосування альянсами бактеріологічну війну та підтримку домагаючи щодо примусової репатріації всіх полонених в Кореї. Свої пропагандистські брехні він закінчив висловом, що Кремль готов „замиритися“ та „співжити“ з війсьним світом, але тільки на комуністичних умовах, отже з передумовою, що той світ скапитує перед Кремлем та послухує його диктат.

Звичайно, в Генеральній Асамблеї вже наперед чи була яка людина, що вірила б всім або бодай частині тих повторюваних Вишинським брехень і як тут можна чому дивуватися, то тільки західним

дипломатам та державним мужам, які насправді „проти надії сподіваються“ мирної розв'язки конфлікту з більшовизмом та наладнання „якогось співжиття“, або бодай співіснування.

Тими надіями керувався і державний секретар Діч Ачесон, виголошуючи свою промову в Генеральній Асамблеї на два дні перед Вишинським. Ачесон викликав серед представників війсьних країн загальне здивування ладним тоном і поміркованістю своїх висновків, намагаючись витворити погідну і приязну атмосферу, в якій можна б обговорювати та вирішувати важкі проблеми теперішньої міжнародної політики. Всі сподівалися, що після такої промови достосуються до загальної атмосфери теж Вишинський і це створить першу передумову взаємного розуміння та бажання взаємних компромісів.

Вишинський ці ілюзії розвіяв. Західні дипломати чомусь не подумали, що совєтські вожді вранці ніщо не зміняють, що Вишинський свої промови не приготував в Нью Йорку після виступу Ачесона, а тільки „розкрутив“ те, що мав „накручене“ в Кремлі. Західні дипломати і цим разом забули, що єдина мова, яку розуміє більшовизм та якою сам користується, це сила і рішучість та агресивність. Всі інше Кремль коментує тільки як слабкість і це його же захохотує до більшої агресивності. І тому, чим ширше західний світ побудується ілюзію в відношенні до Кремля, тим гірше і безпечніше для Заходу.

Федір Дудко

АБО — АБО

В 1918 р. у Бересті над Бугом на мировій конференції Німеччини, Австрії, Туреччини й Болгарії з представниками тих державних новотворів, що повстали на руїнах царської Росії, голова більшовиїської місії, Лев Троцький, написав олівцем на стіні знаменні слова: „Ми не миримося і не воюємо“.

Це новітнє „мане, теке, фарес“, що довгий час було загальною для політиків заходу, лягло міцно в основу совєтської політики й ось уже має понад три десятиліття своєї історії. Справді, чи не можна той стан, що заіснував у відносинах СССР до західних держав, влучно назвати „холодною війною“, а ще влучніше окреслити кимось „війною нервів“, оцінювати інакше, як стан, коли війни нема, але водночас нема й миру?

Колишні засади міжнародного права, що довгий час трималися у міждержавних зносинах, з оповіщенням химерної дивізії Л. Троцького сильно захиталися і в нинішньому дні вже абсолютно нікого не обов'язують. Сьогодні у міжнародних відносинах запанували зовсім інші форми, інша мораль, інша мова, інший підхід до справ. Однаково — в часі війни, чи в ча-

сі миру. Чи ж було до подумання це так недавно комусь здаватися над безбоявими і безбронними полоненими? За царських часів, наприклад, австрійські воєнно-полонені не тільки вільно розгулювали, а навіть розділяли по величезних просторах ворожої імперії, женилися з дівчатами ворожого краю, працювали в характері платних робітників у воєнних варстатах. А що зробив усього лише 25 років після цього „освободитель“ — Гітлер із 650-тисячною суєтською армією, яка складалася з 85 відсотків з українців і добровільно всі піддався йому на підступ до Києва? Упродовж не цілого пір року від цієї понад півмільйонної маси дружно до німців настроєних людей, загнаних за дрова на голод і на холод, не залишилось нічого.

Ще донедавна всяку війну попереджав розрив дипломатичних зносин і демонстрації величезних амбасадорів із ворожих країн. Сьогодні (напр., Гітлер, нападючи на Совєти, або Сталін, нападючи на Корею) ворог розпочинає воєнні дії без усякого попередження, примушуючи таким чином усі держави на світі бути весь час напалотаними.

Колись, у ніби примітивних часах, обов'язувала лицарськість, як от, скажемо, у нашого великого князя Святослава, який остерігався ворога по відомленням: „Іду на вас“. Сьогодні, у ніби культурних часах, діються речі, яких застидився б навіть дику.

У цих нових міждержавних відносинах, як це не дивно, починаємо в мирі одну річ: перемагає не той, хто тримається лицарських засад чи принципів етики, а той, хто брехню зробив правдою і обернув високі засади моралі і права у брудну ганчірку.

Виникає звідси настільки шукання таких нових засад у міждержавному житті, які б тих переорієнтацій цінностей вихопили за полу, а вилити їхніми руками помилки не дозволили заливати далі сльози. В противному разі вже сьогодні захитаний в основі, він неминує примушувати буде впасти в безодню.

Ми вже писали колись про те, що тепер вирішує у брехні, ми пригадували, що не можна виступати проти гармат з пальмовою віткою в руці, а треба протиставити їй бодай таку саму гармату, а це ліпше щось таке, що ті гармати заткало б діру в тилі. Для прикладу ми вказували, що такий собі бібліяні Давид ніколи не подолав би велетня Голіафа, якщо не мав би праці в руці, отже чогось того, що виявилось сильніше від фізичної мускулатури противника.

Сьогодні хочемо сказати, що Давидовою працею в руках СССР у його змаганнях із західним світом є нечуже в історії людства безсидство, страшна перфидія, безпримірність брехні, повне потопання ногами елементарних засад етики і моралі.

Справді, на наказ із Москви збивають у повітрі на міжнародних, або навіть чужонаціональних водах, незобрознений літак якоїсь держави і слідом за цим вислають ті державні найгіршішу протестативну ноту, в якій вимагають від неї сатисфакції за намір порушити екстериторіальність даного повітряного простору, або за намір напасти на СССР.

Або: тяжкими обговорюється в ООН якась світова проблема. Все вже готове і яснє, треба лише перегоріти. Але тут забирає слово якийсь Малик чи інший Громико і своїм ветою кладе цю проблему в могилу.

Або: альянтське військо в Кореї починає громити вислані Москвою „добровольці“. Червоні пропонують мирові переговори. Альянти пропонують очоче прийняття. Ці переговори, а фактично кпини і глум червоних над альянтами, тягнуться цілих півтора роки, упродовж яких червоні переорганізуються, зміцнюються і починають офензиву проти альянтів.

Ці і сотні подібних щоденних випадків переконують нас у тому, що політика холодної війни, а вірніше політика нахабства, є дуже добре випробуваною зброєю в руках червоних і що ції зброї мусять бути вартістю щось рішуче протиставлене. На всякий випадок, тепер зовсім ясно навіть для сліпого, що політика попускання, відволі-

кання і притуплення атаківних часів, обов'язувала лицарськість, як от, скажемо, у нашого великого князя Святослава, який остерігався ворога по відомленням: „Іду на вас“. Сьогодні, у ніби культурних часах, діються речі, яких застидився б навіть дику.

У цих нових міждержавних відносинах, як це не дивно, починаємо в мирі одну річ: перемагає не той, хто тримається лицарських засад чи принципів етики, а той, хто брехню зробив правдою і обернув високі засади моралі і права у брудну ганчірку.

Виникає звідси настільки шукання таких нових засад у міждержавному житті, які б тих переорієнтацій цінностей вихопили за полу, а вилити їхніми руками помилки не дозволили заливати далі сльози. В противному разі вже сьогодні захитаний в основі, він неминує примушувати буде впасти в безодню.

Ми вже писали колись про те, що тепер вирішує у брехні, ми пригадували, що не можна виступати проти гармат з пальмовою віткою в руці, а треба протиставити їй бодай таку саму гармату, а це ліпше щось таке, що ті гармати заткало б діру в тилі. Для прикладу ми вказували, що такий собі бібліяні Давид ніколи не подолав би велетня Голіафа, якщо не мав би праці в руці, отже чогось того, що виявилось сильніше від фізичної мускулатури противника.

Сьогодні хочемо сказати, що Давидовою працею в руках СССР у його змаганнях із західним світом є нечуже в історії людства безсидство, страшна перфидія, безпримірність брехні, повне потопання ногами елементарних засад етики і моралі.

Справді, на наказ із Москви збивають у повітрі на міжнародних, або навіть чужонаціональних водах, незобрознений літак якоїсь держави і слідом за цим вислають ті державні найгіршішу протестативну ноту, в якій вимагають від неї сатисфакції за намір порушити екстериторіальність даного повітряного простору, або за намір напасти на СССР.

Або: тяжкими обговорюється в ООН якась світова проблема. Все вже готове і яснє, треба лише перегоріти. Але тут забирає слово якийсь Малик чи інший Громико і своїм ветою кладе цю проблему в могилу.

Або: альянтське військо в Кореї починає громити вислані Москвою „добровольці“. Червоні пропонують мирові переговори. Альянти пропонують очоче прийняття. Ці переговори, а фактично кпини і глум червоних над альянтами, тягнуться цілих півтора роки, упродовж яких червоні переорганізуються, зміцнюються і починають офензиву проти альянтів.

Ці і сотні подібних щоденних випадків переконують нас у тому, що політика холодної війни, а вірніше політика нахабства, є дуже добре випробуваною зброєю в руках червоних і що ції зброї мусять бути вартістю щось рішуче протиставлене. На всякий випадок, тепер зовсім ясно навіть для сліпого, що політика попускання, відволі-

Промова московського наглядача

Велика звітна доповідь Л. Мельникова 24 вересня на 17 з'їзді КП(б) України складається з трьох частин: з аналізу економічних проблем, висвітлення „зростання матеріального добробуту трудящих“ і накреслення партійно-політичної ідеологічної роботи. Остання частина займає добру половину доповіді і під політичним поглядом є найважливішою. На аналізі економічних проблем лежить стара тенденція говорити про ріст продукції, з чого випливає, що в СССР нестача найнеобхідніших речей для населення і такі звичайні явища, як випуск тканин чи купівля велосипеду або авто Мельниковим спеціально відзначається, як велика заслуга совєтського уряду.

З доповіді довідуються, що ідеологічна робота на Україні ведеться за прямими вказівками з Москви. За останні три роки видано більше 10 мільйонів книжок класиків марксизму — лєнінізму. Проте пропаганда організована не задовільно. Пропагандисти не вміють яскраво і дохідливо показати торжество лєнінсько-сталінської національної політики, не вміють виказати ідеологію українських буржуазних націоналістів. Найсерйознішим недоліком в роботі вищих шків є незадовільне викладання суспільних наук: не вижитий до кінця навчотичний і талму-дистський підхід до викла-

дання марксистсько-лєнінської теорії. З ініціатию товарища Сталіна в м. Львові створено філіал Академії наук УРСР. Науково-дослідні інститути повільно перебудовують свою роботу згідно вказівок Сталіна. Мало написано робіт, що викривають провали буржуазної ідеології, насамперед, українського буржуазного націоналізму і безвідного космополітизму. ЦК КП(б)У викрав серйозні хиби в роботі інституту літератури Академії наук УРСР. Інститут не створив праць, які б розкривали благотворний і вирішальний вплив передової російської культури на розвиток української культури. Інститут відходить від розробки публіцистичної і наукової спадщини класиків української літератури, тобто тих матеріалів, в яких чітко письменники вели пряму атаку проти українського буржуазного націоналізму, боролися за зміцнення братерського зв'язку українського народу з російським народом.

Л. Мельников в своїй промові заявив: „Як відомо, в республіці довший час поширювався в книгах, збірниках, журналах і навіть був покладений на музику націоналістичний вірш В. Сосюри „Любіть Україну“, в якому грубо перевернувся образ радянської людини образ нашої соціалістичної Батьківщини — Радянського Союзу і його невід'ємної частини — Радянської України. Під таким твором, як справедливо вказувалося, підпишеться будь-який недур українського народу з націоналістичного табору, скажемо, Петлюра, Бандера і т. ін. Так воно й вийшло на ділі. Цей вірш був справді взятий на озброєння і поширення українськими націоналістами“.

Далі Л. Мельников дає таку характеристику своїм ворогам: „Українські буржуазні націоналісти „завжди були найлютішими ворогами українського народу. Всі їх ворожі дії спрямовані проти найдорожчого для трудящих — лєнінсько-сталінської дружби і братерства радянських народів, проти російської культури і її найвищих досягнень — лєнінізму. Гадочне жало ідеології українського буржуазного націоналізму скероване проти життєвої основи радянського ладу — політичної комуністичної партії, який український народ зобов'язаний розвитком господарства і культури своїй республіці, здійсненням мрії про воз'єднання“ (Закінчення зі стор. 3)

тріотні самі помагали румунам захопити Вуковини...

Про події II світової війни С. Е. пише, що „р. 1940 совєтський народ подав руку допомоги єдинорозумним братам-українцям північної Вуковини. Наслідком мирного вирішення конфлікту між СССР і Румунією Північна Вуковина і Басарабія увійшли до Сов. Союзу“. Тепер уже С. Е. непотрібно згадка про Сов. Україну: є „єдиний нероздільний“ Совєтський Союз!

Московська „Енциклопедія“ подає число людуності в Південній Вуковині, заселений румунами. Але числа населення Української Вуковини в С. Е. нема! Подано тільки втрати української людуності від німецького та румунського терору — коло 85,000 осіб. Про жертви комуністичного російського терору С. Е. з причин зрозумілих мовчить! „Блага“ совєтського режиму в Вуковині С. Е. підносить дуже високо: продукція народного господарства виросла від 1947-49 рр. на 823%. Але реальних чисел совєтської статистики не наводять. Гордо стверджено, що в Вуковині здійснено „суцільну колективізацію“ сільського господарства майже на 100 відсоток. Цюмою кожний повірить. Про колонізацію співрешеної Вуковини С. Е. мовчить.

Б. О.

пий у сприйнятті цих яскравих фундаментальних істин комунізму, існують спеціальні „школи“ в Сибіру і на Камчатці. Воює, що в Ревуді він буде першим кандидатом до них...

(Продовження буде)

О. Г.

ЧЕРВОНІЙ СКЕТЧ У СЛОВАЦЬКОМУ ВИКОНАННІ

(До восьмої річниці комуністичного путчу на Словащині)

(10)

— Ваша правда! Ми і не просимо, щоб нас даром годували. Ми хочемо тільки, щоб ви нас випустили звідси. — Це не від нас залежить, і ви повинні це зрозуміти. Але, коли ви просили прийняти вас до Словащини і тепер живете в ній, то мусите заробляти на своє утримання. А ваші люди, напевне, урядові посади чекають, бо з можливості будь-якого заробітку користати не хотять...

— Неправда! Дарма, що з добровільних імігрантів ви перетворили нас на в'язнів, дарма, що тепер ви страдали право вимагати від нас роботи, дарма, що серед нас є багато людей, котрі фізично не працювали ціле своє життя, але я переконана, що багато з нас зараз очне піде на будь-яку роботу. Я є перша з них! І я служницею не була, і я фі-

зично не є пригатована до тяжкої праці, але очне піду за кожну роботу, на яку в мене тільки стане сили. — Гм!... зловидно дивиться на мене Сергій Михайлович. — Ну от, наприклад, моя жінка завтра йде картоплю копати. Підете йі допомогти? — Підіду. — Добре, ловлю вас на слові! — Мене не треба ловити: сказала — піду і піду.

„Від великого до малого — один крок“ — так можна би було перефразувати філософську сентенцію. Отже, і Сергій Михайлович, почавши з прологів наших „кривавих“ політичних злочинів, кинув на власній бараболі...

Коли розходилось, до мене підходить різні люди з признаннями:

— Ну, землячко, спасібі! Добре ви його розчехостили!...

— Але пані мають відвагу! Гратулюю!

Я вдоволено посміхаюся і різаносно пригадую слова наших українців-партизанів: „вам нема чого боятися, поки маєте справу зі словаками. От ті совєтчики, що сидять у Банській Бистриці — то іша річ!“ Сергій Михайлович, правда, словомом не був, але не був і „совєтчиком“. І, хоч він і носив червону відзнаку, але непевність власної позиції робила його нешкідливим цілком. З ним легко було бути „відважним“, і його можна було „розчехостити“!

Дійсно, на другий день після обіду Сергій Михайлович прийшов до мене. Довго знайомив мене зі своєю, до речі сказати, дуже симпатичною і пристою дружиною і лишає нас самих. Господина насамперед частує мене дуже цедру кавовою, розважає розмовою, і щойно коло третьої години ми виходимо в поле. Гордоцький маленький і робити тут для „наймита“ фактично нема чого. Але, як то кажуть: „дайсяся — продається!“ Копасмо картоплю і гуторимо про всякі речі. Не минуло і

години, як до нас виходить і Сергій Михайлович з великим кошем.

— Подіть ка ест! — запрошує господина.

— Та ми ж щойно їли! — Нішт за то, подіть!

Після доброго підвечірку стаємо до роботи вже втрощ. Сергій Михайлович виказує себе людяною доброю, привітною і вихованою. Вже за підвечірком він, ніби неаркомом, кинув кілька питань і зауважень, з яких видно, що його дуже цікавить життя під більшовизмом. Але я умісно або змовчу, або даю умяняючи відповіди.

Коли починаємо працювати, він стає близько мене і знову здалека заводить розмову про цікавий його предмет. — Напевне тужите за домом? — питає зі співчуттям. — Звичайно. — Розумію вас! І також тужу, хоч у вас тут маю родню. Ну, але скоро повернемось усі... Я не відповідаю. — А що ви дома робили? — Я працювала в школі. — О, то вам напевно дуже було б прикро тепер починати працювати фізично!... — Фізична праця на зміну

з працею розумовою також присма... — Звичайно. Але ви напевне, замість отут картоплю копати, охотніше викладали б?

— Напевне!... — Ну, нічого. Скоро вернетесь до дому і будете далі учителювати.

Мовчу. — Скажіть мені правду, — не витримав Сергій Михайлович, — чи вас дійсно німці попустили, чи ви втікали самі?

— Ріжно бувало... Є такі, що їх німці вивезли насильно, а є такі, що самі втікали...

— А чого ж вони тікали? — А як чого втікали? — відповідаю питанням на питання.

— Я? Я зовсім не тікав! — починає запальчиво Сергій Михайлович, але, зустрівшись з моїм поглядом, очевидно розуміє, що мене не обдурить.

— І, бачите, — говорить уже сумно, — тоді те що було таке нове, таке незрозуміле, що люди тікали, бо не знали, що з того буде...

— Так, — зідхаю я, — тоді тікали, бо не знали, що з того буде, а тепер тікають, бо вже знають, що з того буде...

Сергій Михайлович довго

щось напружено думав, а потім питає тихо і нерішучо: — Скажіть, неже справді „там“ так погано?

— А от почекайте: незабаром побачите самі...

— Власне, мені це незрозуміло! Чому чекає? Адже ми вже бачимо: масмо ж тепер і тут радянську владу!...

Я сміюся. — У вас іще навіть нятяку нема на радянську владу.

— Як то нема? Чому?

— А що ж у вас є „радянське“? Тільки червоні значки на грудях, портрети Сталіна і комуністичні гасла. Це все одно, що й нічого.

Алеа Ісхані Ідеалі

КАЗАНЬ І ДОЛЯ ІНШИХ ХАНСТВ

(Надіслано з Істамбулу Туреччина).

(Закінчення).

У дворі султана в ролі "дружини" раптово опинилися двох російських "попа" під ім'ям "Херам-Султанша". Росіяни починають робити вплив на султана за допомогою цієї особи. Росіянам вдається домогтися від султана Сулеймана-Кануни тиску на кримського хана, щоб той, жив з російськими в дружбі, за допомогою "дарунків" деяким особам, всім олії визнання казанців турецького султана - Каханом і Халіфом - загубились десь серед архівних порохів! А делегація від народів Казанського ханства мала на собі ціли ярлик "зайняти відвідування". І до султана не допускалася. Невтралізувавши хана Криму та Босфору для казанських справ, росіяни розпочинають свої вирішальні дії проти одного Казанського ханства. В ті тяжкі дні казанців дні несподівано промер тала-новий хан Сафа Герей... Трон залишився без спадкоємця. Тоді державні дії Казані посілають делегацію до султана Сулеймана-Кануни, з проханням прислати на остротий трон принца Гулак-Герея, з роду Сафа-Герей хана Проте, за яким інтригам "Херам-султанша" і старанням деяких осіб з близького оточення султана, що одержували солідні дарунки від росія, султан залишив без уваги і відповів їй це прохання.

Подібна неувага султана найбільшою в світі, державі, до долі казанців, надзвичайно підбадьорила сили бунтівників - прихильників ставлення росія, зрадників Шейх-Алея. Великі сили росія наближаються до підступу Казані. За допомогою цієї загрозли мовчачі і співучасті бунтівників - зрадників, казімський хан Шейх-Алі захоплює трон.

Але вілнлюбіві казанці знаходять в себе сили і несподіваним повстанням виганяють русо-філів з своєї рідної землі. Не покладаючи більше надії на кримців ні на турецького султана, казанці запрошують на свій трон ногайського принца, талановитого Яднар-хана. І під його керівництвом казанці почали знову збирати свої сили, щоб ставити росіянам обір в майбутні. В 1552-му році московський цар, дикий садист, Іван Четвертий, на чолі 200-тисячного війська, оточує фортецю Казань. 30,000 татар хоробро б'ються за свою національну незалежність і разом

з тим прикриваючи шляхи до ханств рідних народів і Босфору. Везперервно відбувалися одна за одною жорстокі сутички. Але під навалюю величезної більшості ворога - 15 жовтня героїчне місто знеможлося і піддалось.

В лютий помсті за хоробрі спротив росіяни винищили не лише мирних мешканців, а й дітей.

Захопивши цю фортецю, росіяни, нарешті, відкрили собі шлях до просторів Азії та Сходу. Через два роки росіяни вступили до Астрахані і на побережжя Каспійського моря та згрожують народам Кавказу і Туркестану. В 1561 році полчища росія підкорили Сибірське ханство і згрожують Китаю. В 1773-му році, підкоривши Крим, згрожують Істамбулу.

В 1834-му році, несподівано для росія, впертий спротив постав робити одиниць Дагестан. Але й тут не прийшли на допомогу ті, що незабаром самі стали жертвою росія. В 1864-му році, підкоривши Дагестан, росіяни цілком закрипилися на Кавказі і, алали загрожувати східним кордонам Туреччини. В 1875 р. захопивши Туркестан, росіяни почали загрожувати Індостану.

Падіння фортеці Казані і ліквідація Казанського ханства створили передумову росіянам для їх легкого перемоги над рештою ханств тюрко-татар. Підкорення їх росіянами територій цих ханств поставили перед безпосередньою загрозою Кавказ і Туреччину.

Всіх тих, хто відмовився вчасно задолувати братів прохання казанців про допомогу, спіткала та ж сама доля - російський геноцид. Вони не звернули уваги на прохання представників казанського народу, що зі слізьми опитували ім спільну небезпеку і просили братньої допомоги, але ім відмовили. І ось ті, що відмовилися, власними руками допомагали язатати на своє тіло російське ярмо.

Саме на ці дні припадає 400-літня річниця початку цієї трагічної події не тільки для тюркських народів, але й для багатьох інших вілнлюбівих народів. Протягом цих минулих століть, однак, кожне нове покоління Іделі-Уралців, при кожній відповідній нагоді, піднімало повстання, намагаючись скинути російське ярмо! Вони повставали, щоб скинути чуже яр-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

Загальні Збори ОБВУА.

Для 4 жовтня відбулися Загальні Збори Нью-Йоркського відділу Об'єднаних Бувших Воїнів України в Америці. Відходять управа, на чолі з головою генштабу полковником А. Валійським, зложивши звіт за минулу каденцію. Збори прийняли ці звіти, висловили подяку й ухвалили резолюцію. До нової управи вибрано: головою - полковника В. Барвінського, його заступником - д-ра І. Козака, членами - І. Винайча, Б. Косаренко-Косаревича, д-ра С. Ріпського, І. Шпаківського.

На першому засіданні нової управи, для 11 жовтня, перевели функції: секретаря - В. Косаренко - Косаревич, скарбника - І. Винайча, Орг.

мо і стати знову повноправними господарями своєї рідної землі, що з найдавніших часів, від покоління до покоління, передавалася народам тюрко-татар. Протягом цього часу сотні тисяч синів тюрко-татар приєднувалися до колон повстанців з палкою любов'ю на звільнення. За ці 400 років ім частіло кілька разів звільняти своє рідне героїчне місто Казань. Проте, через нещасливі обставини, невдовзі час зважався зберегти вибране незалежність. Во ж міжнародна ситуація все це продовжувала посміхатися російському пануванню. Проте, тюрко-татар Іделі - Уралу ніколи не допускали чорної думки, що їм намагаються приєднати вороги, що мовля, "все вже закінчено". Ні! Вони вірили, а тепер вірять ще більше, що наступить кінець і російському пануванню. Саме сила цієї своєї вірої віри і певності у всезагальну справедливість Творця подій майбутніх днів, тюрко-татарам змогла зберегти національну культуру, релігію, звичай. І нещадний терор більшовиків не похитав їх, вони й тепер залишаються тюрко-татарами, вірними заповітм своїх предків.

Тюрко-татар Іделі-Уралу, проводячи боротьбу за свою незалежність протягом віків, набули великий історичний досвід. Тепер ці нащадки героїчних захисників Казані мають сучасні власні кадри з усіх ділянок суспільного життя, включно і військових фахівців. При першій же нагоді, вже об'єднані в одну націю, всі вони готові виконати свої обов'язки в справі національно-визвольної боротьби.

Фортецю Казань, з її армійським міжнародного значення, зруйновану 400 років тому росіянами, тюрко-татарі відбудують знову і вони зуміють організувати мирне життя в своїй об'єднаній державі, Іделі-Уралі!

Саме ці нащадки оборонців героїчного міста Казані зможуть знову охороняти своїми неохитими колінами мирне і незалежне життя своїх рідних братів народів Туркестану і Кавказу.

Російський імперіалізм буде переможено там, де він ухилився розпочати свої перші атаки і штурми.

Народи Східної Європи, що теж опинилися під гнітом тієї ж руйнотворчої сили, звільнившись, матимуть гарантію своєї незалежності тільки відновленням незалежності цих перших жертв російської агресії!

Цей новостворений Комітет на своєму першому засіданні в дні 12. вересня ц. р. ухвалював і розглянув можливість усунення усіх недовідаг українського громадянського життя у великому Дітроїті та знайдення найкращих можливостей гармонійної співпраці всіх українських громадянських організацій для добра української національної справи.

В першу чергу Комітет зайнявся справою святкування

національно-історичних роковин і прийшов до такого одностайного рішення:

1) Листопадкові роковини відзначуватимуть одним репрезентативним святкуванням Філія УККА і Федерація Українців Стейту Мішген разом із іншими організаціями - своїми членами для всього українського громадянства Дітроїту. Додіх із цього святкування буде переданий на допомогу інвалідам українських визвольних змагань через ЗУАДК.

2) Відзначенням роковин 22. січня 1918 і 1919 рр. займуться Філія УККА разом із іншими громадянськими організаціями - своїми членами та при співучасті Федерації Українців Стейту Мішген. Додіх із цього святкування призначується на Народний Фонд УККА.

3) Святкування з нагоди Шевченкових роковин буде влаштовувати Федерація Українців Стейту Мішген із іншими громадянськими організаціями - своїми членами і при співучасті Філії УККА і Відділу УККА в Дітроїті Схід. Додіх із святкування Шевченкових роковин призначений на дар для Централь. Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка з осядком у Франції.

Незалежно від цього Відділ УККА в Дітроїті Схід, беручи до уваги місцеві обставини свого терену, влаштує Листопадове святкування для українського громадянства Гемтреку в мізнішому реченні, призначуючи весь есентуальний дохід на українські національні потреби.

Дальші питання, зв'язані з упорядкуванням українського життя у великому Дітроїті, будуть предметом чергових засідань Комітету.

Про не договорення рішення Комітет повідомити українське громадянське за посередництвом цього комунікату в українській пресі.

За УККА, Філія в Дітроїті:

Ф. Гузіль, в. р. М. Дужий, в. р.

За Федерацію Українців Стейту Мішген:

І. Панчук, в. р. В. Догань, в. р.

За УККА, Відділ у Дітроїті Схід:

П. Рогатинський, в. р.

Т. Кошіль, в. р.

Дітроїт, 8. жовтня 1952 р.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

В. Косаренко-Косаревич.

Дітроїт, Міш.

До українців Дітроїту.

Представники Філії УККА в Дітроїті Схід з одного боку і представники Федерації Українців Стейту Мішген з другого, на спільному засіданні в дні 5-го вересня 1952 р., по основній виміні думок на тему упорядкування громадянського життя в нашому місті, поклали до життя 6-ти членів Комітет для наладнання українського громадянського життя в Дітроїті, зложеного із представників названих організацій, по 2-х від кожної.

Цей новостворений Комітет на своєму першому засіданні в дні 12. вересня ц. р. ухвалював і розглянув можливість усунення усіх недовідаг українського громадянського життя у великому Дітроїті та знайдення найкращих можливостей гармонійної співпраці всіх українських громадянських організацій для добра української національної справи.

В першу чергу Комітет зайнявся справою святкування

Увага! Гери, Інд., і Околиця! Увага!

100-ий ВІДДІЛ УКР. НАР. СОЮЗУ

В СУБОТУ, 25. ЖОВТНЯ 1952 Р.

о год. 7. ввечері.

в ЦЕРКОВНІ ГАЛІ, 1228 Madison St., Gary, Ind.

3 НАГОДИ 40-ЛІТНЬОГО ІСНУВАННЯ

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО

на яке запрошують всіх своїх Членів і Вратні від УНС та все Українське Громадянство з Гери і околиці. На Ювілейне свято запрошені члени Головної Управи УНС.

Головним промовцем буде представник Гол. Управи У. Н. Союзу, Контролер СТЕПАН КУРОПАСЬ.

ЗАБАВА З ТАНАЦІЯМИ! Першорядна музика!

За добру забаву ручатся — Комітет.

УВАГА! MANVILLE, N. J. І ОКОЛИЦІ!

Українська Греко-Католицька Церква св. Михайла в Менвилі, Н. Дж.,

запрошує Шановне Громадянство на

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 26. ЖОВТНЯ 1952 Р.

в великій залі Polish American Home, North 4th Ave.

Грас оркестра ім. О. СІГУРА. Вуфет у власній зарпід.

Початок о год. 9-й ввечері. Вступ \$1.00

Комітет.

Увага! Нью-Йорк і Околиця! Увага!

Управа 457 Відділу Українського Народного Союзу

повідомляє, що

В СУБОТУ, 25. ЖОВТНЯ 1952 Р.

о год. 7-й ввечері

в горішній залі Літературно-Мистецького Клубу

(149 Second Avenue, New York City)

відбудуться 3-х місячні

ЗАГАЛЬНІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ

Після подолання важких організаційних справ, Організатор УНС п. Олександр Литвиненко поділитися з присутніми враженнями зі своєї 21-ї місячної подорожі по ЗДА, в доповіді:

„В 70 днів доколя Америки“

Початок доповіді о год. 8. ввечері.

Вступ вільний. — Гостям рад.

Управа просить усіх членів вирішити по-можливості ще перед сходами залегти і біжучі складки. Фінансовий Секретар буде приймати складки в суботу в Клубі вже від год. 8 по полудні.

Увага! Рочестер, Н. Й.! Увага!

Тов. Запорозьська Січ, Від. 367 УНС

улаштує

ЗИМОВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 25. ЖОВТНЯ 1952

о 7:30 год. ввеч.

в УКР.-АМЕР. КЛУБІ, Вільсон і Годсон вул.

Запрошуються Український Загал до численної участі. Вуфет буде мати смачні перекуси й напитки, до забави буде грати добрий оркестр. Це буде весела забавка в родинній оточенні!

Члени Т-ва, згідно з ухвалою, обов'язані бути присутніми. — несприятелі члени будуть підлягати карі \$2.25.

ВСТУП НА БАЛЬ 25¢

Бальний Комітет.

НОВІ КНИЖКИ

Я прочитала „Півтора людського“

(Замість рецензії)

Коротка згадка в рекламному оголошенні про те, що ця повість В. Чаплена читається з гострою цікавістю, зацікавила мене, і я цю книжку купила. Однак спочатку, особливо в першому і другому розділі, вона мені не показувалася цікавою. Може тому, що сільський побут мені, міській людині, не знайомий і чужий. Чому, наприклад, інтелігентні хлопці зустрічаються не в хаті, а в коморі? Та й ці розділи, по мій думці, написані не так вправно, як дальші. Але вже друга половина другого розділу читається цікаво. І чим далі, тим дужче, так що не можна й відірватися. Бо автор показує події того часу яскраво, правильно, захоплююче. А з тими подіями переплітаються пригоди людей, головню сільської інтелігенції. До речі, це ті люди, що й у повісті „Люди в тенетах“, тільки в їхніх молодих літах, як пише автор у передмові, бо з цих книжок мала скластися трилогія. Але головний герой у повісті „Півтора людського“ не Кутюба, а Василь Роговенко, якого пізніше більшовики розстрілюють (про це є згадка в повісті „Люди в тенетах“). В образі Василя показано юнака, який захопився вже ідеєю українського відродження, але серед сірої, невідомої селянської маси він не міг виявити своїх поглядів. Тільки в кінці повісті він виражається з цього середовища і їде до отамана Голубця, який „за Україну стоїть“. Велику роль у повісті грає учитель Стобур. Це один з тих, які захопилися ідеями всевітньої революції і злегковажили визвольні змагання свого народу. Цей образ автор описує сатирично, та й взагалі сатиричний складник у творі переважає. Дуже цікавий образ О. Харитона, цілком позитивний образ старого досвідченого і мудрого чоловіка. Однак події були такі, що його мудрість була ні до чого. Він каже у вступі про більшовиків: „Я зокрема хотів би мати законодавчу владу на тії підстави, що я старий: старі люди — носії життєвого досвіду. Тільки ж я, молоді, цієї влади не даєте. Ви себе вважаєте розумнішими“. Цей образ цікаво подібно зчитанням творів Нечуя-Левицького. Ще можна згадати дідка Верто, який виживався своїми оповіданнями, і повстанця Івана Овечку. З жінок найцікавіша Оксана Штепенківна, з якою кохався Василь Роговенко. Вчителька Галина Сосипат-

національно-історичних роковин і прийшов до такого одностайного рішення:

1) Листопадкові роковини відзначуватимуть одним репрезентативним святкуванням Філія УККА і Федерація Українців Стейту Мішген разом із іншими організаціями - своїми членами для всього українського громадянства Дітроїту. Додіх із цього святкування буде переданий на допомогу інвалідам українських визвольних змагань через ЗУАДК.

2) Відзначенням роковин 22. січня 1918 і 1919 рр. займуться Філія УККА разом із іншими громадянськими організаціями - своїми членами та при співучасті Федерації Українців Стейту Мішген. Додіх із цього святкування призначується на Народний Фонд УККА.

3) Святкування з нагоди Шевченкових роковин буде влаштовувати Федерація Українців Стейту Мішген із іншими громадянськими організаціями - своїми членами і при співучасті Філії УККА і Відділу УККА в Дітроїті Схід. Додіх із святкування Шевченкових роковин призначений на дар для Централь. Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка з осядком у Франції.

Незалежно від цього Відділ УККА в Дітроїті Схід, беручи до уваги місцеві обставини свого терену, влаштує Листопадове святкування для українського громадянства Гемтреку в мізнішому реченні, призначуючи весь есентуальний дохід на українські національні потреби.

Дальші питання, зв'язані з упорядкуванням українського життя у великому Дітроїті, будуть предметом чергових засідань Комітету.

Про не договорення рішення Комітет повідомити українське громадянське за посередництвом цього комунікату в українській пресі.

За УККА, Філія в Дітроїті:

Ф. Гузіль, в. р. М. Дужий, в. р.

За Федерацію Українців Стейту Мішген:

І. Панчук, в. р. В. Догань, в. р.

За УККА, Відділ у Дітроїті Схід:

П. Рогатинський, в. р.

Т. Кошіль, в. р.

Дітроїт, 8. жовтня 1952 р.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

В. Косаренко-Косаревич.

Дітроїт, Міш.

До українців Дітроїту.

Представники Філії УККА в Дітроїті Схід з одного боку і представники Федерації Українців Стейту Мішген з другого, на спільному засіданні в дні 5-го вересня 1952 р., по основній виміні думок на тему упорядкування громадянського життя в нашому місті, поклали до життя 6-ти членів Комітет для наладнання українського громадянського життя в Дітроїті, зложеного із представників названих організацій, по 2-х від кожної.

Цей новостворений Комітет на своєму першому засіданні в дні 12. вересня ц. р. ухвалював і розглянув можливість усунення усіх недовідаг українського громадянського життя у великому Дітроїті та знайдення найкращих можливостей гармонійної співпраці всіх українських громадянських організацій для добра української національної справи.

В першу чергу Комітет зайнявся справою святкування

національно-історичних роковин і прийшов до такого одностайного рішення:

1) Листопадкові роковини відзначуватимуть одним репрезентативним святкуванням Філія УККА і Федерація Українців Стейту Мішген разом із іншими організаціями - своїми членами для всього українського громадянства Дітроїту. Додіх із цього святкування буде переданий на допомогу інвалідам українських визвольних змагань через ЗУАДК.

2) Відзначенням роковин 22. січня 1918 і 1919 рр. займуться Філія УККА разом із іншими громадянськими організаціями - своїми членами та при співучасті Федерації Українців Стейту Мішген. Додіх із цього святкування призначується на Народний Фонд УККА.

3) Святкування з нагоди Шевченкових роковин буде влаштовувати Федерація Українців Стейту Мішген із іншими громадянськими організаціями - своїми членами і при співучасті Філії УККА і Відділу УККА в Дітроїті Схід. Додіх із святкування Шевченкових роковин призначений на дар для Централь. Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка з осядком у Франції.

Незалежно від цього Відділ УККА в Дітроїті Схід, беручи до уваги місцеві обставини свого терену, влаштує Листопадове святкування для українського громадянства Гемтреку в мізнішому реченні, призначуючи весь есентуальний дохід на українські національні потреби.

Дальші питання, зв'язані з упорядкуванням українського життя у великому Дітроїті, будуть предметом чергових засідань Комітету.

Про не договорення рішення Комітет повідомити українське громадянське за посередництвом цього комунікату в українській пресі.

За УККА, Філія в Дітроїті:

Ф. Гузіль, в. р. М. Дужий, в. р.

За Федерацію Українців Стейту Мішген:

І. Панчук, в. р. В. Догань, в. р.

За УККА, Відділ у Дітроїті Схід:

П. Рогатинський, в. р.

Т. Кошіль, в. р.

Дітроїт, 8. жовтня 1952 р.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

В. Косаренко-Косаревич.

Дітроїт, Міш.

До українців Дітроїту.

Представники Філії УККА в Дітроїті Схід з одного боку і представники Федерації Українців Стейту Мішген з другого, на спільному засіданні в дні 5-го вересня 1952 р., по основній виміні думок на тему упорядкування громадянського життя в нашому місті, поклали до життя 6-ти членів Комітет для наладнання українського громадянського життя в Дітроїті, зложеного із представників названих організацій, по 2-х від кожної.

Цей новостворений Комітет на своєму першому засіданні в дні 12. вересня ц. р. ухвалював і розглянув можливість усунення усіх недовідаг українського громадянського життя у великому Дітроїті та знайдення найкращих можливостей гармонійної співпраці всіх українських громадянських організацій для добра української національної справи.

В першу чергу Комітет зайнявся справою святкування

ПРОМОВА МОСКОВСЬКОГО НАГЛЯДАЧА

(Закінчення зі стор. 2)

нання всіх українських земель в єдиний Український Радийський державі. Завжди і скрізь український буржуазний націоналізм ставили мету - відір

